

Reactie culturele organisaties op ombuigingsvoorstellen

Aan: gemeenteraad

Cc: wethouder Cultuur, afdeling Cultuur gemeente Dordrecht, pers

Dordrecht, 18 februari 2025

Culturele organisaties in Dordrecht, verenigd in het Cultureel Platform Dordrecht en het Dordts Cultuur Team, hebben met ontsteltenis kennis genomen van de 'ombuigingsvoorstellen' die recent aan de Dordtse gemeenteraad zijn voorgelegd. De Gemeente Dordrecht moet vanaf 2026 fors bezuinigen en dat dit ook de culturele sector raakt, komt niet als een verrassing. De voorstellen raken de cultuursector echter disproportioneel en zouden een ongekende kaalslag tot gevolg hebben.

Eén van de 80 voorgestelde maatregelen is een bezuiniging van tien procent op cultuursubsidies. Op het eerste gezicht lijkt dit misschien niet bijzonder veel, maar het 'cultuurbudget' dat de gemeente besteedt, gaat niet volledig naar kunst en cultuur. Het wordt voor een aanzienlijk deel opgeslokt door huur- en exploitatiekosten van monumentale gebouwen die eigendom zijn van de gemeente. Het effect van een bezuiniging van 10% op het 'cultuurbudget' van de gemeente betekent hierdoor een aanzienlijk grotere bezuiniging op het budget dat over blijft om daadwerkelijk aan kunst en cultuur te besteden. Maar daar blijft het niet bij: het college lijkt voornemens om de kosten van de verplichte verduurzamingsoperatie voor het eigen vastgoed in de nabije toekomst ook op de hurende partijen af te wentelen. Ook wordt voorgesteld om subsidies meerdere jaren te bevriezen.

Cultuur is een essentiële pijler onder de stedelijke ontwikkeling en fraaie ambities van de Agenda 2030: *"Dordrecht, een stad met bijna 140.000 inwoners. Met een bloeiende binnenstad, veel banen, gezonde bedrijven, en prachtige natuur in en om de stad."* Samen zorgen de culturele organisaties niet alleen voor meer bezoekers en bestedingen, maar draagt het aanbod ook bij het versterken van de (inter-)nationale aantrekkingskracht op potentiële nieuwe bezoekers, bewoners en bedrijvigheid. Bij iedere ingreep die ten koste gaat van het culturele aanbod zal het effect verder reiken dan alleen de culturele sector.

Met ons is niet gesproken. Wij weten niet of het college denkt dat de cultuursector al deze bezuinigingen te boven zou moeten kunnen komen. Wij vragen uw raad om er bij het college op aan te dringen duidelijkheid te geven over de verwachte gevolgen en hierover met ons in gesprek te gaan.

Bezuiniging al gerealiseerd

Het Dordts Cultuur Team heeft eerder bij het college onder de aandacht gebracht dat subsidies structureel minder hard stijgen dan de inflatie. Zo beschouwd is er in de afgelopen 10 jaar al 10% bezuinigd op cultuursubsidies.

Cultuurnota

Pas kort geleden heeft de gemeenteraad een nieuwe cultuurnota vastgesteld, toen de bezuinigingsopgave voor de gemeente al lang bekend was. Even later kan er opeens 10% van het budget af, kunnen huisvestingslasten omhoog en subsidies meerdere jaren worden bevroren. Om de beurt komen financiën en visie aan bod, maar niet tegelijk en in samenhang. Zo lang de gemeente zelf deze onzorgvuldigheid betracht, is de cultuursector er niet van overtuigd dat er niet beter wat meer geld bij de gemeente zelf bespaard kan worden.

Onredelijk

Het is pijnlijk dat in de voorstellen het voorkomen van gedwongen ontslagen bij de gemeente zelf een belangrijk uitgangspunt wordt genoemd, maar dat dit bij de bezuinigingsmaatregelen buiten het eigen stadskantoor blijkbaar niet van belang is.

Evenmin is duidelijk waarom een sector die twee tot drie procent van de gemeentelijke begroting beslaat,

tien procent van de bezuinigingsopgave zou moeten ophoesten. Dit is ronduit disproportioneel en dus niet in lijn met het in de brief van 4-2-2025 vermelde voornemen van een 'evenwichtige inventarisatie breed in alle programma's (2025-0011245).

Wij begrijpen dat het op dit moment nog slechts om ideeën gaat, maar hadden op meer zorgvuldigheid gehoopt. Er is geen goed oog voor de effecten van de voorstellen en men rekent zich rijk zonder dragende motivering. Meer hotelbedden in een veel minder levendig Dordrecht? Onderwijsmuseum weg is minder concurrentie voor andere musea? Meer riviercruises is meer museumbezoek? De voorstellen staan wat ons betreft bol van wensdenken en gebrek aan onderbouwing. Die onderbouwing wordt door de gemeente ingekocht door de komende tijd adviesbureaus en -commissies de uitwerking te laten verzorgen.

Wij zijn graag bereid mee te werken aan een zorgvuldigere aanpak, als daarbij de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

1. De diversiteit binnen de culturele sector blijft groot: van grote instellingen tot individuele makers. Juist die diversiteit is nodig voor een levendige stad en vruchtbare kruisbestuivingen, onderling en met andere beleidsdomeinen. Het behouden van deze diversiteit achten wij cruciaal: zonder humuslaag geen leven.
2. De bezuinigingsopgave is niet disproportioneel ten opzichte van andere sectoren.
3. Er moet een eerlijke relatie komen tussen huisvestingskosten en subsidies, ook op lange termijn, waarbij deze relatie wordt geëerbiedigd door zowel de afdeling cultuur als de afdeling vastgoed.
4. Op het moment van besluitvorming moet volkomen duidelijk zijn welk effect maatregelen hebben, zowel financieel als maatschappelijk.
5. De gemeente werkt zo veel mogelijk mee aan maatregelen die het eigen verdienvermogen van culturele organisaties vergroten.

Op 10 april vindt er in het Energiehuis een bijeenkomst plaats waarin de culturele sector raadsleden informeert en met hen in gesprek gaat over het belang van kunst en cultuur, voor burgers, stad en regio. Wij zullen u later het programma doen toekomen, maar vragen u nu alvast om deze avond te reserveren.

met vriendelijk groet,

Dordts Cultuur Team

Cultureel Platform

=====

Wilt u contact of nadere toelichting, neemt u dan contact op met [REDACTED] via [REDACTED]

Noot

**In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt
op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:**

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (naam)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (e-mail)